

Skóciai Szent Margit

november 16.

November 16-án a magyar származású skót királynéra, Skóciai Szent Margitra emlékezik az egyház. III. Malcolm feleségként nagy befolyást gyakorolt a kora középkori Skóciára, főként hitéleti tevékenységével.

Legrégebből fennmaradt életrajzát Dunfermline-i Turgot (Theoderich) bencés szerzetes, Margit gyóntatója írta.

A királylány 1047. június 10-én született Magyarországon, Réka várában, a Baranya megyei Mecseknádasd mellett, ahova atyja, Edvard az angol trónt bitoló Kanut elől menekült. Édesanyja, Ágota, Szent István leánya (más források szerint húga) volt. Edvárd 1057 körül feleségével és gyermekeikkel – Margittal, Krisztinával és Edgárral – visszatért Anglia földjére. Királlyá koronázták, de néhány év múlva meghalt. 1066-ban fiát, Edgárt választották királlyá, ám Hódító Vilmost szemben nem voltak esélyei: a legfontosabb állami hivatalok normannok kezében voltak, akik Vilmost ünnepelték mint új királyt; Edgárt elűzték. 1072-ben az özvegyen maradt Ágota gyermekeivel Skóciába, Anglia ősi ellenségéhez menekült.

Skóciában Véreskezű Malcolm uralkodott, aki félelmetes kegyetlenséggel állt bosszút Macbeth hívein, aki atyját megölte és elragadta a trónt. Malcolm feleségül kérte Margitot, aki csak családjának sürgetésére mondott igent a házasságra. Margit 1069-ben III. Malcolm király felesége és így Skócia királynéja lett. Házasságukból nyolc gyermek született. Fokozatosan megszelídítette férjét. „Malcolm a legnemesebb családból vett magának feleséget, aki még nemesebb volt bölcsességében és jámborságában. Hatására a király elhagyta vad szokásait. Egész környezete megváltozott; előtte többé egy durva szót ki nem ejtettek” – szerepel életrajzában.

A királyné népének jótévője, a szegények segítője, az egyház pártfogója volt. Egyházi reformok fűződnek nevéhez: egységesítette a liturgiát, rendezte az egyházi visszasságokat; templomokat, kolostorokat építtetett. Ő alapította a Dunfermline apátságot.Életrajza tanúsága szerint Margit összehívta a skót egyház zsinatát, hogy a római egyház szokásaitól eltérő szokásoktól, amelyek az egykor Írország felől megtérített skót egyházban még mindig föllelhetők voltak, megszabadítsa a skótokat. A királyné a zsinaton tárgyalt teológiai kérdésekhez is hozzászólt. Éles viták folytak arról, hogy a bűnös embernek szabad-e Krisztus testét magához vennie. Margit azt a nézetet képviselte a zsinat előtt, hogy ha valaki meggyónt, megbánta bűneit, megtette az elégtételt, és hittel járul a szentáldozáshoz, az a Szentírás szerint nem ítéletre, hanem bűnei bocsánatára méltó. Az életrajzíró Theoderichtól és más forrásokból is tudjuk, hogy Skócia népe hálás szeretettel tisztelte az irgalmasságáról híres Margit királynét, aki minden nyomorúságos szenvedőn segített. Különös figyelmet fordított a betegekre és a szegényekre. Iskolákat nyitott, megalapozta a skót szövípart.

Margit, aki Alfréd családjának utolsó királynéja volt, minden angol királynő anyja is lett azáltal, hogy leánya, Matild Hódító Vilmos legkisebb fiának, a Vilmos utódjává tett I. Henriknek lett a felesége. Margit legkisebb fia I. Dávid néven követte apját a skót trónon, ám mindvégig az angolok irányítása és ellenőrzése alatt uralkodott.

Margit 1093. november 16-án halt meg, négy nappal azután, hogy férje, Malcolm és idősebb fia az angolok elleni csatában elesett. Edinburgh mellett, a Malcolm által alapított Szentháromság-templomban temették el. A reformáció idején Margit és Malcolm földi maradványait Spanyolországba menekítették, az Escorial templomában nyugszanak. Szentként kezdték tisztelni. Neve máig a legelterjedtebb keresztnév Skóciában. IV. Ince pápa avatta szentté 1261-ben. 1669-ben Skócia védőszentjévé emelték. Ünnepe 1673-ban vették föl a római naptárba: június 10-re került. 1969-ben november 16-ra helyezték át.

Irgalmas Istenünk, te Skóciai Szent Margit szívébe igen nagy szeretetet adtál a szegények iránt. Közbenjárására add, hogy példája szerint éljünk, és bennünk a te jóságodat ismerjük fel az emberek. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. *Magyar Kurír*